

strategische vragenlijst (TOBO - document)

Een stappenplan voor het zelf (h)erkennen van techniek in allerlei
gebruiksvoorwerpen

Het komt neer op het stellen van vragen aan het ding zelf waardoor je automatisch op de belangrijkste technische componenten uitkomt (waarvoor het dient, wie het gebruikt, waarvan het is gemaakt, wie het heeft gemaakt, waar het is gemaakt, waarvan het is gemaakt, ...) Voor een taalles ook heel interessant want de kinderen leren er wie-, waar-, wat-vragen stellen.
Enkele voorbeelden (bij een balpen)

- 1 **Hoe heet je?**
Vraag naar de juiste naam! (mijn naam is balpen. De naam zegt dikwijls veel over het ding zelf, zoals nu)
- 2 **Waartoe dien je?**
Vraag naar de functie! (om te schrijven = eigenlijk gebruik ---- je kunt er echter ook brieven mee openen, gaatjes maken, enz. wat oneigenlijk gebruik is)
- 3 **Waarvan ben je gemaakt?**
Vraag naar grondstof en of onderdelen! deze vraag is dubbel
  - welke materialen zijn gebruikt?
  - welke onderdelen vind je terug?
(hier zal de balpen dienen te worden opengemaakt om alles te beantwoorden)
- 4 **Wie heeft je gemaakt?**
Vraag naar maker of uitvinder? Maak onderscheid:
  - vooreerst kan de maker gewoon een ambachtsman zijn (bv. een timmerman maakte de kast)
  - anderzijds is dit de vraag naar de uitvinder (eerste gebruiker): b.v. Lazlo Biro was de uitvinder van de balpen (vroeger ook biro genoemd). Hier komt opzoeken als vaardigheid aan de orde.
- 5 **Hoe en waar wordt je gemaakt?**
Vraag naar productieplaatsen (industrieterreinen, -plaatsen) en -processen
- 6 **Hoe werk je?**
Vraag naar de werking, de energie, de "drijfkracht", de mechaniek, ...?
- 7 **Kan / mag ik je zelf gebruiken? bedienen?**
Vraag naar wie (geschoold of niet - vereiste leeftijd - vaardigheid ...) het "ding kan mag hanteren.
- 8 **Zijn daar gevaren aan vast?**
Vraag naar veiligheid voor wie het gebruikt en eventueel voor anderen?
- 9 **Waar ben je te vinden?**
Vraag naar de mogelijkheden van distributie en waar er een "markt voor is".
- 10 **Hoeveel kost je?**
Vraag naar de (ver)koopkracht van mensen = economie - handel

Uiteraard kunnen leerkrachten en leerlingen nog verder blijven vragen. De leerkracht kan selectief vragen aan de orde brengen. De ervaring leert dat de leerlingen na een paar keer over meerdere dingen (alle) pertinente vragen kunnen stellen.

Met dank aan Dhr. Gaby Duyvejonck en werkgroep TOBO